

**RAAD VAN
DE EUROPESE UNIE**

**Brussel, 28 januari 2005
(OR. fr)**

5788/05

**DEVGEN 15
COASI 14
RELEX 39
PROCIV 11**

NOTA

---

van:	het voorzitterschap
aan:	de Raad
Betreft:	Follow-up van de buitengewone zitting van de RAZEB van 7 januari 2005 over de zeebeving en de tsunami's in de Indische Oceaan - Actieplan van de Europese Unie

---

1. In het licht van de eerste besprekingen in de Raad en het Coreper en met het oog op het debat in de Raad op 31 januari a.s., stelt het voorzitterschap een actieplan voor dat alle initiatieven overkoepelt die de Unie en de lidstaten hebben genomen of zullen nemen naar aanleiding van de zeebeving en de tsunami's in de Indische Oceaan. Hoofddoel van dit actieplan is de op alle niveaus en op alle gebieden beschikbare middelen beter te coördineren (analyse, middelenplanning, praktische uitvoering, preventie, enz.), teneinde de gevolgen van dergelijke gebeurtenissen, nu en in de toekomst, efficiënt op te vangen.

2. Bij de uitvoering van dit actieplan dienen de volgende algemene overwegingen in aanmerking te worden genomen:

- er moet een onderscheid worden gemaakt tussen, enerzijds, initiatieven die onmiddellijk moeten worden genomen om zo snel en zo efficiënt mogelijk in te spelen op de recente gebeurtenissen en, anderzijds, een gelijktijdig te ondernemen beraadslaging over een versterking op langere termijn van het vermogen van de Unie om op door de natuur of de mens veroorzaakte rampen te reageren, eventueel door het instellen van nieuwe, nog nader te bepalen voorzieningen ("snellereactie-vermogen van de Unie");
- er is een grote verscheidenheid aan in te zetten instrumenten en middelen, naar gelang van hun herkomst (Unie/lidstaten) of aard (civiel of militair) en daarmee moet rekening worden gehouden om het reactievermogen te verbeteren, of het nu gaat om de rationalisering van bestaande dan wel om het creëren van nieuwe instrumenten; in dit verband zij eraan herinnerd dat de beginselen en het specifieke karakter van humanitaire hulp in acht moeten worden genomen;
- de Verenigde Naties hebben een centrale rol en bijgevolg moeten zowel het onmiddellijke als het toekomstige optreden van de Unie worden afgestemd op de specifieke verantwoordelijkheden van de VN en van de verschillende instanties of organisaties die eronder vallen, zoals het OCHA, UNICEF en de WHO; in dit verband is ook gewezen op het belang om de NGO's en de partners van de civiele samenleving in de Unie en getroffen landen hier volledig bij te betrekken;
- er moet worden gezorgd voor continuïteit van het optreden en met name voor een harmonieuze overgang tussen de huidige, op eerstehulpverlening en noodhulp gerichte fase en de volgende fase waarin het herstel en de wederopbouw van de getroffen gebieden aan de orde komen;
- er moet terdege rekening worden gehouden met de nationale prioriteiten en de voorkeuren van de betrokken regeringen bij de keuze van de programma's en projecten die in elk land gefinancierd zullen worden; daarbij moet het beginsel van de eigen inbreng worden gevolgd en moet ervoor worden gezorgd dat de middelen bij de meest kwetsbare bevolkingsgroepen terechtkomen, terwijl tevens rekening dient te worden gehouden met een aantal bijzondere aspecten die verband houden met conflictsituaties;

- de doeltreffendheid en de kwaliteit van de door de Unie en haar lidstaten verleende hulp moet worden gewaarborgd;
- het is van belang erop toe te zien dat de naar aanleiding van de recente zeebeving ingezette middelen niet ten koste gaan van de reeds aangegane verbintenissen op ontwikkelingsgebied voor, met name, Afrika en de millenniumdoelstellingen;

Voorts is overeengekomen dat het COREPER en de RAZEB zorgen voor een regelmatige follow-up op politiek niveau. De Raad zal in zijn zitting van 25 en 26 april op dit dossier terugkomen om de balans van alle lopende werkzaamheden op te maken.

Bovendien is gekozen voor een communicatiestrategie om de publieke opinie volledig te informeren over de door de Unie en haar lidstaten geleverde inspanningen om de gevolgen van de ramp het hoofd te bieden.

A. INZET VAN BUDGETTAIRE EN FINANCIËLE MIDDELEN

1. Benutting van de noodreserve (100 miljoen euro)

Ingevolge het tijdens de triloog van 12 januari 2005 bereikte akkoord heeft de formele goedkeuring plaatsgevonden als A-punt in de Raad ECOFIN van 18 januari.

2. Vrijmaking van financiële middelen voor de middellange en lange termijn (ten belope van 350 miljoen euro)

Ter aanvulling van de begrotingsmaatregelen die zij zelf onmiddellijk kan nemen, zal de Commissie in februari a.s. een eerste voorstel voor de behoeften voor 2005 indienen, in het licht van de resultaten van de evaluatie door de Wereldbank die in februari/maart worden verwacht.

➔ *De Groep Ontwikkeling en het Begrotingscomité zullen dit voorstel bestuderen zodra het beschikbaar is.*

3. Instelling van een financieringsfaciliteit op gunstige voorwaarden ("Indian Ocean Tsunami Facility")

De EIB is bereid die faciliteit zo spoedig mogelijk in te stellen (goedkeuring van de Raad van Bestuur en de Raad van Gouverneurs is nodig). De Commissie zal passende voorstellen indienen om de benodigde begrotingsmiddelen voor garantie, medefinanciering en haalbaarheidsstudies vrij te maken.

➔ *De Raad ECOFIN heeft op 18 januari de stand van zaken opgemaakt en zal op dit punt moeten terugkomen zodra het Commissievoorstel beschikbaar is.*

4. Regelmatige toetsing van de daadwerkelijke uitvoering van de financiële toezeggingen

➔ *De Groep Ontwikkeling zal deze toetsing regelmatig uitvoeren, op grond van een rapport van de Commissie dat is bijgewerkt in het licht van de beschikbare gegevens, met name in het kader van de Verenigde Naties. Bijzondere aandacht zal worden besteed aan de verbetering van de stelsels voor de follow-up van de financiële verbintenissen en aan het toezicht op het daadwerkelijk gebruik van de toegezegde middelen.*

➔ *De informele bijeenkomst van de ministers van Ontwikkeling op 14-15 februari vormt een nieuwe gelegenheid om de balans op te maken.*

5. Schuld

De Club van Parijs stemt ermee in om de landen die dit wensen tijdelijk een schuldmoratorium aan te bieden. De schuld kwestie zal ook aan de orde zijn tijdens de bijeenkomst van de G7, begin februari in Londen.

➔ *De Raad ECOFIN heeft op 18 januari de balans van al deze vraagstukken opgemaakt en zal er in een volgende zitting op terugkomen.*

B. INTENSIVERING VAN DE LOPENDE ACTIES TER PLAATSE

6. Humanitaire hulp, follow-up van de situatie

Bij de follow-up van de lopende acties ter plaatse zal bijzondere aandacht worden geschonken aan de volgende aspecten:

- *de permanente toetsing van de situatie ter plaatse, de omvang en de aard van de behoeften per land en voor de hele regio;*
  - *het in kaart brengen van de reeds door de lidstaten en de EU verleende humanitaire hulp (informatie-uitwisseling uitbouwen), met name om het geheel inzichtelijker te maken;*
  - *de betrokkenheid van de civiele samenleving en van de NGO's;*
  - *de intensivering van de coördinatie van de reeds ingezette mechanismen en instrumenten op dit gebied;*
  - *de specifieke logistieke problemen, met name voor het ter plaatse brengen van de hulp;*
  - *bepaalde dringende behoeften, met name op het gebied van de bescherming van kinderen en hun (terugkeer naar het) onderwijs.*
- ➔ *De Groep Ontwikkeling zal, in overleg met de Groep COASI en het Comité voor humanitaire hulp de balans van de lopende acties ter plaatse opmaken en zal zorgen voor de follow-up van de vaststelling en dagelijkse bijwerking van de behoeften, op basis van een rapport dat haar door de Commissie zal worden voorgelegd.*

7. Militaire middelen

In aansluiting op het rapport van de missie die de SG/HV op 10 januari 2005 naar Genève heeft gezonden, zijn verbindingsofficieren van de militaire staf van de Europese Unie gedetacheerd bij de kantoren van het OCHA in Bangkok en Rome, om mee te werken aan de coördinatie van de militaire middelen die de VN ter beschikking heeft en om de huidige en toekomstige behoeften te bepalen.

- ➔ *Overeenkomstig de conclusies van de RAZEB van 7 januari 2005 wordt het secretariaat-generaal, met inbegrip van de militaire staf, verzocht voorstellen te doen voor de nadere uitwerking van de coördinatie en de terbeschikkingstelling van de militaire middelen van de lidstaten. Het PVC ziet hierop toe.*

C. **WEDEROPBOUW EN BEGELEIDENDE MAATREGELEN VOOR DE
MIDDELLANGE TERMIJN**

WEDEROPBOUW

8. Follow-up en evaluatie van de behoeften

Bij de keuze van de wederopbouw- en herstelprogramma's en -projecten die in elk land gefinancierd zullen worden, zullen de Commissie en de lidstaten zich richten naar de nationale prioriteiten van de regeringen van de betrokken landen. Aldus zullen zij toezien op een wederopbouw met eerbied voor het milieu die de gevolgen van dergelijke rampen in de toekomst kan voorkomen of verzachten (bijv. door de inrichting van bufferzones). De eventuele gevolgen voor conflictsituaties worden in deze fase van de wederopbouw eveneens in aanmerking genomen.

Alle behoeften op het gebied van algemene infrastructuur zullen moeten worden geëvalueerd, met bijzondere aandacht voor de sectoren huisvesting, onderwijs, watervoorziening en waterzuivering. Voorts zal aan bepaalde specifieke behoeften bijzondere aandacht worden besteed, zoals:

- ***sector visserij:** de Commissie zal haar voorstellen presenteren, met name met het oog op de komende vergaderingen van de FAO - Visserijcomité (van 7 tot en met 11 maart 2005), en de ministeriële vergadering van 12 maart 2005. Een eerste debat heeft in de Raad AGRI van 24 januari 2005 plaatsgevonden, om de Commissie in de gelegenheid te stellen later een voorstel in te dienen;*
- ***sector toerisme:** de mogelijkheden voor samenwerking moeten worden gezien.*

De Commissie en de lidstaten coördineren hun inspanningen vanaf de evaluatiefase met de ontwikkelingsbanken (Aziatische Ontwikkelingsbank en Wereldbank); zij zullen de NGO's en de partners uit de civiele samenleving van de EU en van de getroffen landen volledig bij hun werkzaamheden betrekken.

- *De Groep COASI zal, in overleg met de Groep Ontwikkeling, regelmatig toetsen hoe de situatie en de behoeften in de regio zich ontwikkelen, met name wat betreft Indonesië (Atjeh), en Sri Lanka. Het gezamenlijke situatiecentrum zal daartoe de nodige informatie blijven verstrekken.*
- *De Commissie zal blijven toezien op de operationele aspecten aan de hand waarvan zij haar optreden stuurt.*

BEGELEIDENDE MAATREGELEN

9. Gezondheid

Het voorzitterschap heeft in de Groep Volksgezondheid van 13 januari 2005 een overzicht van de situatie gepresenteerd. Het voorzitterschap bracht in herinnering dat de WHO zorgt voor de coördinatie ter plaatse van de hulp op het gebied van de volksgezondheid en dat in deze fase moet worden gewacht tot de WHO de verdere behoeften heeft vastgesteld, alvorens opnieuw geneesmiddelen, vaccins en medisch personeel worden gezonden.

- *De Groep volksgezondheid zal regelmatig de balans opmaken. De Raad EPSO zal zich, indien nodig, over dit dossier buigen.*

10. Maatregelen ter ondersteuning van de handel

De Commissie heeft aan het Comité 133 en aan de Groep SAP haar eerste ideeën op dit gebied voorgelegd: versnelde inwerkingtreding van het nieuwe stelsel van algemene preferenties; herziening ten behoeve van de rechtstreeks door de tsunami's getroffen ondernemingen, van de geldende handelsbeschermingsmaatregelen met het oog op de eventuele schorsing daarvan, waar zulks gerechtvaardigd is; versoepeling van de oorsprongsregels in het passende regionale kader; technische bijstand in verband met handelsvraagstukken en meer in het bijzonder gezondheids- en fytosanitaire aspecten.

- *Het Comité 133, indien nodig, en de Groep SAP zullen de bespreking van deze punten voortzetten.*

- *De RAZEB van 16 maart 2005 zal genoopt zijn het nieuwe stelsel van algemene preferenties formeel aan te nemen, zodat dit per 1 april 2005 in werking kan treden.*

11. Bilaterale partnerschappen

- *Het COREPER zal de initiatieven van de lidstaten regelmatig toetsen om de bevoegde autoriteiten ertoe aan te sporen samenwerkingsverbanden tot stand te brengen tussen regio's, steden of openbare en particuliere instellingen, zoals ziekenhuizen en scholen. De Commissie zal bezien hoe zij die initiatieven kan steunen.*

12. Politieke dialoog tussen de EU en Azië en regionale samenwerking

- *In het algemeen zal de Groep COASI bestuderen hoe de EU kan bijdragen tot de versterking van de rol van de ASEAN bij de ontwikkeling en de stabilisering van de regio. Ook zal de Groep COASI bestuderen hoe de fora voor dialoog tussen de Unie en de landen van Azië kunnen worden ontwikkeld, met name op basis van een door het secretariaat-generaal van de Raad opgestelde beoordeling van de politieke en veiligheidsimplicaties.*

In dit verband zal de Groep COASI het standpunt van de EU voorbereiden met het oog op de komende ministeriële vergaderingen: EU/ASEAN (10-11 maart 2005), ASEM (6-7 mei 2005), en ARF (29-30 juli 2005).

D. VERSTERKING VAN HET REACTIEVERMOGEN VAN DE UNIE

Uitgaande van een analyse van de recente gebeurtenissen en van de eerste lering die daaruit kan worden getrokken, moet de Unie zich ertoe zetten alle middelen aan te wenden waarmee aan dit type ramp of soortgelijke rampen, binnen of buiten de Unie, het hoofd kan worden geboden. Dit optreden moet tegelijkertijd betrekking hebben op een beter gebruik van de bestaande instrumenten, op de eventuele oprichting van nieuwe structuren teneinde “het snelle reactievermogen van de Unie” te verbeteren en op de rol die bepaalde projecten zouden kunnen spelen, zoals de oprichting van een “Europees vrijwilligerskorps voor humanitaire hulpverlening”.

13. Verbetering van de bestaande instrumenten

De bestudering van de verbetering van de bestaande instrumenten moet name betrekking hebben op de volgende aspecten:

- a) de verbetering van het vermogen tot analyse en evaluatie van de behoeften;*
- b) de coördinatie van de bijdragen van de lidstaten;*
- c) de coördinatie van een collectieve respons van de Unie in het kader van een door een andere organisatie geleide operatie*
- d) de coördinatie en de sturing van een autonome operatie van de Unie*
- e) de opstelling van scenario's op grond van het soort situatie, waarbij van te voren de (menselijke, materiële, medische, vervoer- en logistieke) middelen in kaart worden gebracht die de lidstaten ter beschikking kunnen stellen bij grote rampen; in dit kader zal de instelling worden besproken van “modules” die op specifieke behoeften kunnen inspelen;*
- f) het vraagstuk van de interoperabiliteit van de systemen en middelen, waaronder de civiel-militaire interoperabiliteit;*
- g) het opnieuw bezien van de huidige oefeningenprogramma's met het oog op de versterking daarvan (bijv. gezamenlijke oefeningen van verschillende betrokken instanties van de Unie)*

- h) *de afstemming op de VN (en het OCHA);*
  - i) *de evaluatie en de bestudering van mogelijke verbeteringen van de instrumenten voor de eigenlijke humanitaire hulp, rekening houdend met de beginselen en de specifieke kenmerken daarvan.*
- ➔ *De Groep civiele bescherming zal alle mogelijke verbeteringen vanuit het oogpunt van de civiele bescherming bestuderen, in het licht van onder meer de evaluatie door de Commissie van de werking van het communautair mechanisme voor de bescherming van de burgerbevolking, en op basis van de voorstellen van de Commissie en de SG/HV. Ook de Raad JBZ zal te gelegener tijd van de resultaten van deze studie op de hoogte worden gesteld*
  - ➔ *De Groep Ontwikkeling zal meer in het bijzonder het aspect ‘humanitaire hulp’ bespreken.*
  - ➔ *Ook andere voorbereidende instanties van de Raad zullen zich binnen hun eigen respectieve bevoegdheidsgebied over dit punt buigen: zo zal het PVC (met Civ Com, de PMG en het EUMC) zich buigen over de bijdrage die de politiek-militaire structuren en de civiel-militaire cel kunnen leveren.*

14. Ontwikkeling van een snel reactievermogen van de Unie

In het kader van de instelling van een snel reactievermogen van de Unie moeten onder meer de volgende punten worden behandeld:

- a) *de werkingssfeer van het snelle reactievermogen van de Unie (rampen van menselijke/natuurlijke oorsprong, binnen/buiten de Unie);*
- b) *de coördinatie en zelfs het gezamenlijk gebruik van bepaalde eigen middelen (“pooling”);*
- c) *de betrekkingen die moeten worden aangeknoopt met het waarnemings- en informatiecentrum van het mechanisme voor civiele bescherming (MIC) en ECHO alsmede tussen de lidstaten (bijvoorbeeld via een on line-informatiesysteem);*

- d) *de koppeling met de lopende werkzaamheden in het kader van de uitvoering van het actieplan tegen het terrorisme, en het Haags programma alsmede de conclusies van de Europese Raad van december 2004;*
- e) *de koppeling met de lopende werkzaamheden in het kader van het civiel hoofddoel 2008 (met name ten aanzien van de snelle inzet van reactieteams in geval van een civiele crisis)*
- f) *de middelen om te zorgen voor een strakkere coördinatie van de militaire middelen die de lidstaten ter beschikking stellen ter ondersteuning van dit soort operaties (in het licht van de rol die de militaire capaciteiten van de lidstaten bij de recente zeebeving hebben gespeeld);*
- g) *de procedures die nodig zijn opdat de Unie de coördinerende werkzaamheden van de VN kan ondersteunen;*
- h) *de in de getroffen regio's op te zetten coördinatiestructuren.*
- i) *tenslotte, de algemene vraag of versterking en rationalisering van de bestaande structuren volstaat dan wel of nieuwe voorzieningen of nieuwe modellen moeten worden gecreëerd ter aanvulling of vervanging van de bestaande structuren; in deze context werd door sommigen herinnerd aan het idee om de wenselijkheid van de oprichting van een bureau voor civiele bescherming na te gaan; anderen verwezen naar de conclusies van de Raad van 7 januari betreffende de ontwikkeling van een snellereactie-vermogen van de Unie.*
  - ➔ *De Raad heeft de Commissie en de SG/HV verzocht binnen hun eigen bevoegdheidsgebied en indien mogelijk voor de RAZEB van februari passende voorstellen in te dienen.*
  - ➔ *Deze voorstellen zullen spoedig worden besproken in de Groep civiele bescherming en het PVC (met CivCom, de PMG en het EUMC).*

15. Bezinning op de instelling van een "Europees vrijwilligerskorps voor humanitaire hulpverlening"

Naar aanleiding van het verzoek van de Raad, moet worden gekeken naar de bijdrage die de inzet van een "Europees vrijwilligerskorps voor humanitaire hulpverlening" in dit type situatie zou kunnen leveren.

16. **Behandeling van de bijzondere aspecten die verband houden met de bescherming en de ondersteuning van de Europese burgers**

De recente gebeurtenissen hebben het belang aangetoond van meer samenwerking tussen de lidstaten om de Europese burgers te hulp te komen, in het bijzonder op het gebied van hulpverlening, evacuatie, het sturen van levensmiddelen, het verlenen van geneeskundige verzorging en de consulaire samenwerking. In dit verband werd ook gewezen op de rol die de bestaande instrumenten in een verbeterde vorm zouden kunnen spelen, alsmede een snellereactie-vermogen ten behoeve van bijstand aan de burgers van de Unie buiten het grondgebied van de EU. Deze punten zullen worden besproken:

- ➔ *door de Groep consulaire zaken, op basis van een rapport van de missiehoofden in de door de zeebeving getroffen landen en de evaluaties die door de hoofdsteden zijn verricht; in dit kader zal de oprichting van consulaire bijstandsteams worden bestudeerd. De Groep consulaire zaken zal zo spoedig mogelijk met concrete voorstellen komen en zal tijdig voor de RAZEB van 21 februari 2005 verslag uitbrengen aan het Coreper. Eventueel kunnen andere werkgroepen zoals Civ Com en de Groep volksgezondheid op hun respectieve bevoegheidsgebieden worden geraadpleegd;*
- ➔ *in het kader van de voorbereiding van de instelling van de gemeenschappelijke buitenlandse dienst (onder meer op het gebied van consulaire samenwerking), met inbegrip van de mogelijkheid een crisisreactiecentrum op te zetten.*

E. **PREVENTIE**

17. **Strategie gericht op versterking van de preventiemaatregelen, en op vroegtijdige waarschuwing en paraatheid bij rampen**

De Commissie wordt verzocht voorstellen te doen die ten doel hebben de bevolking minder kwetsbaar te maken voor dit soort rampen, met name in het licht van de resultaten van de conferentie van Kobe, alsook met het oog op de derde internationale conferentie inzake vroegtijdige waarschuwing die, op initiatief van Duitsland en onder auspiciën van de VN, zal worden georganiseerd.

Die voorstellen zouden elementen moeten bevatten met betrekking tot de instelling van een netwerk voor vroegtijdige opsporing en waarschuwing voor de Indische Oceaan, alsmede voor de Middellandse Zee en de Atlantische Oceaan; ook moet daarbij rekening worden gehouden met de lopende werkzaamheden betreffende een strategie voor de bescherming van kritieke infrastructuur.

➔ *Deze voorstellen zullen worden bestudeerd door de Groep Civiele bescherming, in overleg met de Groep Ontwikkeling en de Groep Milieu.*